

Wederom goede aflamresultaten in het Low-inputsysteem!

Jan Verkaik

Het Low-input systeem, gekenmerkt door het ontbreken van huisvesting en het niet verstrekken van krachtvoer, heeft wederom goede aflamresultaten behaald. Het sterftepercentage is gelijk aan het landelijk gemiddelde en kan daarmee, evenals de overige behaalde aflamresultaten concurreren met de gangbare schapenhouderij.

Een compact aflamseizoen

Een punt waarop het Low-inputsysteem zich onderscheidt van de gangbare schapenhouderij is het late aflamtijdstip in mei. Om dit te realiseren zijn zes texelse rammen op 10 december bij de oaien toegelaten. Van de 179 Blessumer oaien (33 eersteworps oaien) zijn er 178 in de eerste dekcyclus aangekleurd. Na de eerste dekcyclus zijn er nog 17 herdekkingen geweest. Van alle oaien is 87 % binnen de eerste dekcyclus gedekt en drachtig geraakt.

In totaal hebben 171 van de 179 oaien afgelamd. Zeven oaien zijn gust gebleven en één ooi is vlak voor het aflammen dood gegaan.

In de drie piekweken (week 18 t/m 20) heeft 95 % van de oaien afgelamd. Dit in vergelijking tot 87 % vorig jaar. De uitloop van de aflamperiode als gevolg van dekkingen na de eerste dekcyclus bleef dit jaar beperkt tot tien dagen en drie oaien. Vorig jaar waren dit 16 dagen voor 17 oaien. Het geconcentreerde aflammen van de oaien bij het Low-inputsysteem valt vooral toe te schrijven aan het late moment in de natuurlijke bronstperiode waarop de oaien ter dekking aangeboden zijn. De eersteworps oaien hebben bij aanvang van het dekken extra ontwikkeling, wat de kans verhoogt om gelijktijdig met de oudere oaien af te lammen.

De oaien lammen buiten af.

Het gehanteerde aflamprotocol

In 1998 zijn geen verdere aanpassingen gedaan aan het aflamprotocol. De hoogdrachtige oaien worden om de drie uur gecontroleerd. Na beoordeling van de situatie wordt besloten om een ooi te helpen of om anderhalf uur later de situatie opnieuw te bezien. Dit met uitzondering van de controle om 03.00 uur. Op dit nachtelijk uur worden de oaien meteen verlost. Opvallend is dat 25 % van de oaien tussen 19.00 uur en 23.00 uur heeft afgelamd. Naar alle waarschijnlijkheid is dit verschijnsel het gevolg van de relatief hoge temperaturen overdag. De overige 75 % van de geboorten heeft gelijkmatig verspreid over de resterende uren van de dag plaatsgevonden.

Het Low-inputsysteem kenmerkt zich voorts door het buiten laten aflammen van de oaien. Dagelijks worden leeftijdsgroepen gevormd in kleinere percelen. In deze percelen kunnen pasgeboren lammeren beschutting zoeken achter windbreekgaas of kisten. Na vier dagen gaan deze lammeren naar de groep met eerder afgelamde oaien. Zo zijn twee aflamgroepen opgebouwd die op 6 juni zijn samengevoegd. Wanneer de lammeren onder minder gunstige omstandigheden (slecht weer, zware partus e.d.) geboren worden, maakt het Low-inputsysteem gebruik van een legertent. Om voldoende aan te sterken blijven de oaien en hun lammeren maximaal één dag in de legertent voordat ze naar de kleinere percelen gaan. Het percentage van de afgelamde oaien dat dit jaar gebruik heeft gemaakt van de legertent is aanmerkelijk lager dan vorig jaar (41 % in vergelijking tot 64 %). Dit komt vooral door de gunstigere weersomstandigheden dit jaar in de piekweken van de aflamperiode.

Aflamresultaten vergelijkbaar met vorig jaar

Het percentage afgelamde eersteworps oaien (17,5 %) is vergelijkbaar met vorig jaar. In 1998 zijn 354 lammeren geboren bij 171 oaien. Hiervan zijn 12 lammeren als barlam verkocht.

Tabel 1 Overzicht aflamresultaten 1997 en 1998

Kengetal	1997	1998
Drachtigheidspercentage (% toegelaten ooien)	93	96
Werpverloop (% afgelamde ooien)		
• vlot	30	28
• normaal	63	62
• zwaar	7	10
Worpgrootte	2,2	2,1
Geboortegewicht (kg)	4,3	4,5
Lammersterfte (% geboren lammeren)		
• binnen 24 uur	8,6	8,2
• 24 uur - 14 dgn	3,5	3,4

In tabel 1 staan de aflamresultaten over 1997 en 1998.

Het percentage ooien dat dit jaar zwaar heeft afgelamd is met 3 % toegenomen tot 10 %. Bij 62 % van de ooien is geringe hulp verleend in de vorm van het goedleggen van de lammeren

en/of het uitoefenen van lichte trekkracht op de lammeren. Slechts 28 % van de ooien lamde zonder hulp af. De verhoudingen tussen de percentages vlotte, normale en zware geboorten zijn ten opzichte van vorig jaar niet wezenlijk gewijzigd. Het hogere percentage zware geboorten is waarschijnlijk het gevolg van een hoger geboortegewicht van de lammeren dit jaar. Het gemiddelde geboortegewicht is, ondanks dat de ooien voor het aflammen niet zijn bijgevoerd, goed. De gescoorde worpgrootte (2,1) voldoet aan de verwachting. Eénderde van de eersteworps en 16 % van de oudere ooien hadden een éénling.

De lammersterfte is dit jaar gelijk aan vorig jaar en kan zich meten aan de lammersterfte in de gangbare schapenhouderij. De relatief zwaardere lammeren en het gestegen aantal zwaardere geboorten hebben niet geleid tot meer doodgeboren lammeren als gevolg van verstikking en/of verwonding tijdens de partus. In de sectie-uitslagen is slechts één keer sprake van een dergelijke doodsoorzaak.

Samenvatting

De behaalde aflamresultaten en de vruchtbaarheidscijfers zijn vergelijkbaar met de gangbare schapenhouderij. Het herhaalde succes van het Low-inputsysteem dit jaar geeft aan dat, met het gehanteerde aflamprotocol, de lammersterfte, ondanks een aantal ontberingen, concurrerend is voor de gangbare schapenhouderij.

De afgelamde ooien in de kleinere percelen met beschutting voor de lammeren.

